

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tabakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. svečer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilni račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti).

Ruski pomožni križarji v Šangaju.

LONDON 26. »Daily Mail« poroča iz Šangaja: Sedem pomožnih križarjev ruske dobrovoljne flote se je usidralo pred Vusangom, ko se je storila noč, ne da bi bili dali običajne signale. Prihod ladij je povzročil veliko presenečenje, keravno se nahajajo tukaj že dlje časa velike zaloge za rusko floto.

Rusi in nevtralnost Mongolije.

LONDON 26. »Daily Mail« poroča iz Tokija, da je voditelj ruskega odposlaništva v Peking zahteval takoj odgovor na svoje moto glede nevtralnosti Mongolije, v nasprotnem slučaju, da bodo ruske čete prodirale po tem ozemlju.

Admiral Birilev.

PETROGRAD 26. Admiral Birilev je odpotoval sinoči s svojim štabom na ekrajni Vzhod.

Angleški parniki zadržani v Moji.

NAGASAKI 26. (Reuterjev biro) Trije angleški parniki s premogom, namenjenim za Hongkong, so bili na ukaz vlade v Moji zadržani.

Japonski parniki v Čifu.

ČIFU 26. (Reuterjev biro) Izdano je povelje, da vsi japonski parniki, ki so danes pripluli semkaj, ostanejo tukaj do daljše odredbe.

Dogodki na Ruskem.

NAHIČEVAN 26. (Gubernija Erivan) (Petrogr. brz. agent.) Od 23. t. m. dalje se vsi neprestni krvavi spopadi med Armenci in Mohamedanci, ki so bili izlasti večerj hudi. Od ranega jutra je bilo neprestno streljanje po ulicah. Prebivalstvo je odreklo vsak posluh. Cela vrsta prodajalnic je v plamenu. Iz Erivana so pozvali na pomoč čete.

Brzjavne vesti.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 26. Zbornica je slabo obiskovana. Navzoč ni noben minister. Imunitetne stvari, ki so na dnevnem redu, so bile rešene v smislu predlogov imunitetnega odseka. Nato je bila seja prekinjena. Prih. seja jutri ob 10. uri.

Položaj na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 26. Govori se, da prevzame vodstvo bodočega poslovnega ministertva sin bivšega ministra za deželno brambo barona Fejervary-ja, sedanjí nadžupan baron Emerih Fejervary.

PODLISTEK.

213

Prokletstvo.

Egipčanski roman Augusta Šenoše. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.—d.

Gospod Laeko od Lučence je užival to »blaženo« mirovanje po svoji volji, malo me nebi se za to, kako se sodi preko zakona, kako se gospodarji proti zakonu. Lučence je miroval in je čisto zabaval v kraljevske dvore v Budim. Gričani ni rad videl, to je res, spominjal se je njihovih žaljenj, ali na drugi strani je pazil na kraljevo zapoved, naj se ne dotika griških pravic. Pa čemu naj bi si sam kvaril svoje spanje, svoj mir? Često se je nasmejal od are bratu, banu hrvatskemu. »Vidiš, vidiš«, je rekel nekoč za mizo škofu Ivanu, »bolje je biti slavon-skim banom, nego-li hrvatskim. Jaz tu lepo sedim in pijem s tabo rujno vince, a moj

Češki deželni zbor.

PRAGA 26. Deželni zbor je razpravljaj proračunski provizorij.

Cesar v Brucku.

BRUCK 26. Cesar je danes zjutraj dospel semkaj inspicirat četa, ki se nahajajo v tukajšnjem šotorišču. Cesar se je o četa pohvalno izrazil. V cesarjem spremstvu se nahajajo nadvojvoda Fran Ferdinand in inozemski atašeji.

Švedski kralj.

STOKHOLM 26. Kralj je danes zopet prevzel vlado.

Grof Tattenbach.

TANGER 26. [Wolflov biro] Od zanesljive strani se izjavlja, da je bil grof Tattenbach vsprejet od sultana v privatni avdijenci.

Glede potovanja kralja Alfonza v Pariz. Nameravane demonstracije in atentati.

PARIZ 26. Slep tukajšnjih revolucijonarjev, da prirede povodom prihoda španskega kralja sovražne demonstracije je vznemiril tukajšnje merodajne kroge. Več listov je pozvalo vlado, naj podvzame energične odredbe v preprečenje napovedanih demonstracij.

PARIZ 26. Nekateri listi javljajo, da je policija aretovala sedem, nedavno iz Španske semkaj dospelih anarhistov. Pet se jih je sploh branilo pojasniti namen potovanja, dva anarhisti sta pa izjavila, da sta bila po žrebu določena, da izvedeta atentat na španskega kralja Alfonza. Vendar sta zadovoljna, da so jih aretovali, ker nista imela toliko srčnosti, da bi izvela naložen jim načrt.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 26. maja 1905.

Roždestvenski na višini Šangai-a.

(Dopis iz strokovnjškega peresa).

Današnje vesti v vzhodno-azijskega bojišča na morju so velesnemenite. Iste javljajo, da je pred me-tem Šangai 7 ruskih pomožnih križarjev vrglo sidra.

Ker se je ta sedmorica pom.žnih križarjev sama drznila v neposredno bližino glavnih japonskih vojnih pristanišč na 750 km razdalje od Korejske ceste — potem si moramo misliti, da niso pripluli sami, ampak v najbližji bližini z bojnimi brodovjem Roždestvenskega.

S tem je pojasnjena tudi večerajnja vest o bitki na morju južno od otoka Formosa. Jaz ne verujem — kakor sem napovedoval že svoječasno —, da bi se bil Togo postavil za boj se svojo glavno silo. In ne verujem iz vzrokov, ki sem jih že večkrat pojasnjeval. Namreč: da se Togo ne bo drznil v odločilno bitko tako daleč od svojega maritim-

sladki brat se ruva dalje v Dalmaciji pri morju s tistim prokletim starim volkom Paležnikom. In biskup Ivan je imel časa, da je pobiral v božjem miru božje sadove svoje škofije, kar mu je bilo osobito ugodno. Bil je sam, brez bližnjih sorodnikov, navajen skromnemu životarenju. Šišman se je seznanil najim na dvoru brata si Večeslava v Pragi ter ga je, skromnega kanonika višegradskega, postavil za škofa zagrebškega potem, ko so škofijo oteli puntarju Pavlu Horvatu. In Ivan je rad pobiral zlato, pobiral tudi živahneje, kajti na Višegradu mu je samo kapalo, dočim mu je v Zagrebu kakor reka teklo v blagajno. A zakaj naj ne bi pobiral? Bil je tuje v tej deželi, mislil si je, da on jej ni dolžan ljubezni in da se ima za svojo službo in svoje imetje zahvaliti le kralju Šišmanu. O tem je imel močnega zaščitnika, glavo dežele, gospoda Lučence, ki je sedel na čelu sodišča kraljevine. Tako je škof Ivan dve leti miroval, gledajoči okolo sebe, kaki ljudje so to v njega novi domovimi, kje so trdi, kje slabi,

nega temelja v Korejski cesti, ker bi v tem slučaju ne mogel izrabiti vseh razpoložljivih defenzivnih sredstev (stare ladije, utrjena pristanišča in otokov, najbližjih mornariškim zavodom) in pa zloženih vožnih cest po morju.

Ali otok Formosa (oddaljen kakih 1500 km od Korejske ceste, kjer se Togo mora nahajati) mora imeti velik pomen se stališča pravočasnega in pravokrajnega pojašnjenja glede poti, ki jo je ubral Roždestvenski iz južnokitajskega morja proti ožjim japonskim vodovjem. Kajti od tu se more faktično lahko razkrivati in s pomočjo pomožnih križarjev javiti Togi pravočasno vsako smer gibanja, bodi skozi preliv pri Formosi, bodi skozi kanal Baši, tako, da se more Togo postaviti proti vsem smerem napadov.

Na vsaki način pa je Roždestvenski — ali z bojem, ali brez boja — pasiral otok Formosa in je v severnem kurzu dosegel višino Šangai-a. Nahaja se torej v izrecno ofenzivnem kurzu v najkrajši smeri proti toliko imenovani važni Korejski cesti, kjer izzove Togo, če le možno, na boj. S prisvojitvijo Korejske ceste bi bilo pridobljeno tidi gospodstvo na morju za Roždestvenskega.

Po momentannem položaju je promet s transportnimi ladjami Japonska — Daljni že sedaj jako izločen nevarnostim, ker je gotovo, da so ruski obveščevalni križarji potisnjeni proti Korejski cesti in v zapadnem obrežju Japonske. Že to zahteva neposredno bližino obeh sovražnih sil, ki morajo biti vsaki hip pripravljene za taktični udarec.

Iz gori opisanega položaja je razvidno: 1.) Togo se nahaja v defenzivi. 2.) Roždestvenski pa v brezobzirni ofenzivi po najkrajši poti za razvrščenje preko Korejske ceste. 3.) Roždestvenski se nahaja na najkrajši poti do popolnega prekinjenja zveze med armado Oyama in Japonsko s tem, da forcira Korejsko cesto. Iz tega izhaja za Togo neizogibna potreba, da v preprečenje te nakane Roždestvenskega prej ali kasneje izpade iz svojih pristanišč ter da uporabi zadaje sredstvo. Ta historični moment pa nastopi, kolikor je možno predvidjati, še le tedaj, ko maršalu Oyami zažne pojemati streljivo, orožje in človeški material vsled porabe v prihodnjih bojih v Mandžuriji, tako, da se ne bo mogel več postavljati po robu trajno krepčajoči in pomnožujoči se ruski vojski na kopnem.

Nekoliko pripomb uredništva. Stvarnost našega strokovnjškega sotrduka se je izkazala že večkrat. Ko konstatujemo to z zadoščenjem, ne dvomimo, da tudi naš spoštovani sotrduka gleda z največjim zadoščenjem na svoje dosežanje studije. To so bile studije in napovedovanja tega,

kje nepremagljivi, kje ranljivi, ter je pazil, ne bi li mogel podobno jednemu svojih prednikov, Avguštinu Kazatiću, s škofovsko palico združiti nov vir — ne vode-bistrice, ampak zlata. Na kratko: Ivan, dovolj zvit in nezaupen po naravi, si je hotel najprej pripraviti trda tla in še le potem delati po svoji volji. Bil je sprvega prijazljiv, skromen, prijazen na vse strani, in nasmihal se je celo tistim kanonikom, ki so ga bili neusmiljeno odpravili iz pod kapiteljske lipe skupno s mladim Prodančcem, ali ni jim veroval. Ta večni usmev na njegovih ustnih mu je bil varnim žitom pred prijateljstvom vsakogar, ker ni veroval nikomur, nego sebi. S to gladko in sladko prijaznostjo nasproti vsem zgradil je svoje srce, da pejedinec ni mogel globlje pogledati vanje. Kapitelj in škof sta živela takorekoč za eno mizo, ali vsaki je imel svojo skledo. Ali ta mir ni trajal dolgo. Tega ni dopuščala čudna narava Ivanova. Ko je na zvitih duhovni pastir občutil, da je zadel koreniko in hrvatskih tleh, ko je videl, da je ob milosti mogočnika

kar je imelo priti. Toda prosimo, da se nas umeje. Tu gre za principe, temeljna načela in vodilne momente, ki služijo v podlogo velikim operacijam. Nikakor pa niso to napovedovanja eventualnega uspeha ali neuspeha. In to se je posrečilo bistrovidnosti in zdravemu kriteriju našega sotrduka.

Kako smešno se glassa pripovedke in tendenciozni izrodki renomiranih evropskih v protiruskem duhu pisanih listov! Naš sotrduka je ob vsaki priliki svaril pred takimi smešnostmi in pojavi mržnje. In vendar so tudi take vesti nahajale vernikov in to tudi med našim občinstvom. Pomislimo le na najbližjo minolost — sicer radi aktualnosti — na morju.

Sredi aprila so videli Roždestvenskega, kako je plul pri Singapore. Hitro so od rusofobstva prežeti duhovni zaklanci besede: pri Singapore preži nanj celo brodovje (Kamimura). Ali to je — izpuhtelo. Od Singapore so puščali časnikarski strategji Roždestvenskega ubirati pot preko Sunda. Tudi to se ni izpolnilo. Ko so ga videli v provinci Anam, so mu dajali direktivo v Vladivostok. Kako stvarno je naš sotrduka dokazal nevzdržljivost te teorije!!

Bili smo osamljeni s tem svojim menenjem, ki pa je postalo sedaj — splošno! Roždestvenski ne pluje v Vladivostok. Ta utegne biti njegov končni cilj, nikakor pa ne prvi. Vsakdo se spominja, koliko zla in nesreče so ti renomirani gospodje napovedovali pošasti Roždestvenskemu ob pasiranju višine otoka Formosa. Ali tudi tu je ostalo le pri pobožni žalji. Roždestvenski plove ponosno in v svesti si svojega cilja »znaju v žrelo«, oni operaciji nasproti, ki je bila od našega sotrduka opetovano precizirana kakor edina prava. Ubogo novinstvo, ali bolje: uboga »strategija«, kako po mačehovski se postopa s tabo!!

Francozke odredbe v Indo-kitajski.

Francozke oblasti v Anamu so prepovedale uvaževati časopise in vojne podobe iz Japonske ter zadržujejo poštno odposiljatve in brzjavke.

Od početka vojne do sedaj je Francozka pomnožila svoje čete v Tonkingu na 20 000 mož ter je dala graditi v Saigonu štiri nove utrdbe.

Nova železnica na Koreji.

Iz Londona javljajo, da bo prihodnji četrtek na slovesen način otvorjena nova železniška proga Seul-Fuzan.

Kriza na Ogrskem

je zadobila zopet najakutnejše forme. Zadnje dni se je zdelo — kakor smo omenjali na tem mestu — kakor da se vendar najde kakov izhod iz labirinta, v kateri so zadnje volitve z zmago Košutovih načel zavele vse

trden, da se mu ni treba bati lige, da se ni več omejeval sam na-se in ni več skrivaj svojega mišljenja pod nasmehom, ampak je začel razgaljati svojo dušo pred svetom, ter kezati svojo pravo naravo. V tej svobodi je bil včasih čudak in svet je pripovedal o njem čudne pripovedke. Včasih ga je zapuščala lokavost in hlinjeni mir. V teh časih je bil razdražljiv, ujedljiv, čuden. Govoril je kakor iz spanja besede, ki niso bile razumljive nikomu, gledal z velikimi očesi plaho okolo sebe, kakor da ga kdo proganja. Ali pa je sedel nem in povešene glave (ter zrl v tla, mej tem ko je okolo njega bučil svet. Niti trenil ni z očesom in misel mu je blodila nekje izven sveta. Tedaj se je strasil, smejal se glasno, potegnil z roko preko čela ter vpraševal začujeno, kdo da se smeje. Njegovo telo so mučile strašne muke, kakor da neka neusmiljena, nevidna roka drži vso mrežo njegovih živcev, ki so se sedaj pa sedaj potresali od besnila.

(Pride še.)

politično in ustavno življenje na Ogrskem. Ta nasa je bila posebno oživljena po dejstvu, ker je inicijativa za kako razrešenje to pot prišla z Dunaja. Poslali so bili namreč — kakor znano — v Budimpešto državnega finančnega ministra Buriana z nalogom, da sondira teren pri voditeljih strank. Isti je bil res stopil v dotiko izlasti z voditelji koalirane opozicije, a poročila o teh pogajanjih so napravljala utis, kakor da se je vendar našla neka podlaga za kako poravnavo. To domnevanje je zadobilo podkrepitve tudi po dejstvu, da so koalirane stranke zaprosile svojega zaupnika grofa Andrássyja, naj on prevzame nalogo posredovanja in naj pred krono zastopa njih zahteve. Grof Andrássy je res prevzel to misijo in se nemudoma odpeljal na Dunaj. Ves politični svet, ne le na Ogrskem, ampak tudi v Avstriji je z napetostjo pričakoval, kakov vseh bo imela ta advijencija pred cesarjem. Nu, ta vseh je bil tak, da je Andrássy popolnoma ponesrečil se svojo misijo in da leže zdrobljene na tleh vse nade, ki so bile črvele zopet po nastopu Burian-Andrássyja. To se pravi, da krona ne bo dovoliti Madjarom novih zahtevanih koncesij glede vojske.

Iz Budimpešte vejejo sedaj zopet najostreje ssepe in nikdo ne more vedeti, do kakih zapletljajev bodo tirale dalje madjarske razgrete glave. Madjarski listi že napovedujejo odkrito najhujši ustavni konflikt med krono in madjarskim narodom in groze naravnost z najhujšim odporom od strani avtonomnih korporacij. Ta odpor ima sestajati sosebno v organiziranem odrekanju davkov in v neizplačanju kvote za skupne stvari.

Vprašanje je sedaj, da-li s tem zgroženjem takih represalij dosežejo na Dunaju res tisti efekt, ki ga želijo? Morda da, morda pa tudi ne! Morda se spomnijo na Dunaju dvojca. V prvo, da madjarski narod še ni prebivalstvo Ogrske. V drugo pa, da bi po odrekanju davkov Ogrska država postala nezmožna za spolnjevanje svojih finančnih obvez nasproti inozemstvu, kar bi moglo imeti nedoglednih posledic za Ogrsko samo, da bi bilo torej odrekanje davkov dvorezen nož, ki bi znal rezati tudi v madjarsko meso. Kaj ko bi enkrat pustili Madjare na izkušnjo in jih pustili, naj le izvedejo, s čemer groze?! To bi bil morda curek vode, ki bi hladil razgrete glave.

Sestanek hrvatskih in slovenskih škofov v Rimu.

Iz Rima poročajo, da je papežev organ »Osservatore Romano« priobčil nastopno notico: »Nekateri časniki, govoreči o posvetovanjih, ki jih imajo sedaj pod predsedništvom kardinala Seraf. Vannutelij nadškofa in škofje goriske, zagrebške in zadarske metropolitje, hočejo vedeti o razpravah, ki se vrše in o njih tendencah. Za vsaki slučaj smo avtorizovani v izjavo, da so posvetovanja tajna in zato ne morejo biti poročila omenjenih časnikov drugo, nego fantastična.«

»Agramer Tagblatt« pa poročajo brzojavno:

Hrvatski, dalmatinski in slovenski škofje so imeli danes, kakor je bilo že brzojavljeno, v vatikanski ceremonijski dvorani svojo drugo sejo. Konferencom predseduje kardinal Serafin Vannuteli, bivši papežev nuncij na Dunaju.

Škofje se bavijo poglavitno z vprašanjem, kako je tolmačiti dekret od 5. avgusta 1898. o rabi glagolice. Kakor sem izvedel, ne pride tako lahko do zedinjenja. Toda ne radi nesloge škofov, ki vestno izpolnjujejo svojo dolžnost, ampak radi velike opozicije, ki je navstala pri Italijanih Istre in Dalmacije proti sklepu sv. Očeta, da bi uredil vprašanje o glagolici. Skoraj neverjetno je, koliko krivih poročil je prišlo od raznih italijanskih društev o tej stvari predsedniku konference, kardinalu Vannuteliju. V teh poročilih pretijo z ustajo in odpadom od Rima, ako ne ostane vse pri starem glede glagolice. Zelo žalostno ulogo igrata na konferencah tržaški škof dr. Nagl in poruški škof dr. Flapp.

»Osservatore Romano«, organ kurije, ni še ničesar objavil o teku posvetovanj. S kako točnostjo da poročajo o konferenci ostali italijanski listi, priča n. pr. rimski list »Giornale d' Italia«, ki je pisal, da se posvetovanj udeležujeta tudi škofa Lučič Pavlovič in Zanoni, čeravno je prvi umrl pred pol letom, drugi pa pred dvema leti.

Dne 25. t. m. je »Agramer Tagblatt« priobčil nastopno brzojavko: »Včeraj se je zopet vršila v vatikanski ceremonijski dvorani

konferenca. Govoril je škof Nakić, ki je temeljito branil pravico do glagolice. Danes bo govoril škof Pulistić. Škof Marcelić je včeraj sveder obiskal nadškofa Posilovića, s katerim se je dolgo razgovarjal.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Včeraj zjutraj je umrla gospa Antonija Matkova, soproga okrajnega tajnika na tukajšnjem namestništvu, g. Ludovika Matkota. Pokojnici je bilo še le 33 let. Naše sožalje.

Slovenec z gorjačo — Lahe z milostjo! Prejeli smo:

Tukajšnji list »Il Sole« je prinesel te dni vest, da se bo na najvišjo željo milostno postopalo proti onim, ki so sedaj na Dunaju na zatožni klopi zato, ker so pripravljali ustanek proti Avstriji, širili med Lahi sovražstvo do naše države in pripravili celo bombe, s katerimi bi bili pokončali bogve koliko človeških bitij in prizadejali razna razrušenja poslopij.

Mi smo gotovo zadnji, ki bi imeli kaj proti milostni sodbi. Ali v nas kuha, ko uvažujemo, da sedanji obtoženci niso duševno revni težaki ali kmetovalci in ko se spominjamo, kako drakonično strogostjo se je postopalo proti nim našim revežem, ki so demonstrirali n. pr. ob priliki umora pokojne naše cesarice, torej v dinastičnem in avstrijskem smislu!

Ponavljamo torej še enkrat dejstvo, da so bili oni naši, ki so prišli v konflikt z zakonom povodom umorstva blagopokojne cesarice in ki so morali radi tega pretrpeti najostreje kazni, sami priprosti, nerazsodni ljudje, ki se niti niso zavedali kaznivosti svojega početja, dočim so sedanji obtoženci na Dunaju dobro vedeli, kaj delajo, in so se gotovo popolnoma zavedali, da to, kar delajo, involvira hud zločin!!

Ti dve dejstvi smo hoteli postaviti v paralelo — zaključke naj si delajo čitatelji sami!

Krščanstvo nemških — krščanskih socialistov. Nedavno temu so nemški srditeži v Celju zagrešili grdo tolovajstvo. Kakor tolpa divjih Indijancev so razbijali okna na domu družbe sv. Cirila in Metodije. Celo nekateri nemški listi (in mej temi celo neki vsenemški list) so zmogli toliko poštenja, da so spregovorili stroge obsodbe radi takega tolovajstva. Ea list pa je bil, ki je modro molčal, menda zato, ker odobravati ni mogel, obsojati pa — ni hotel! Ta list je nemško-krščansko-socialna »Kärntner Zeitung«. Ta je molčala, da-si se je tolovajstvo dogodilo na škodo hiše, iz katere izhaja med ljudstvo na stotisoče kajig, o katerih gotovo ne more nikdo reči, da niso pisane v krščanskem duhu, na škodo hiše, v kateri imajo važno besedo katoliški duhovniki!

Mi smo — kakor rečeno — uverjeni v dno duše, da rečeni list je molčal iz tega jedinega vzroka, ker ni hotel obsoditi tolovajstva na škodo slovenske hiše, čeprav ravno v tej hiši v bogati meri služijo verskim namenom. Iz tega pa izvajamo logično, da ti nemški krščanski socialisti, ne le da ne poznajo krščanske pravičnosti do sodeželanov slovenske narodnosti, ampak da njihovo sovražstvo do Slovencev udušuje toliko skrb za verski interes, kolikor tudi dolžno najelementarnejšo obzirnost do stanovskih tovarišev slovenske narodnosti!

Taka je pravičnost nemških krščanskih socialistov! In ni nobene razlike, ali so to lajki, ali pa jih krije nižesvedeniško dostojanstvo. Oni gori više na lestvi hierarhije, oni pa pokorno služijo sistemu, ki ima nas Slovence približno istotako rad kakor — nemški »krščanski« socialisti.

O novem žel. mostu v Solkanu nam pišejo: Dobro nam je še v spominu, kako so nekateri laški podaniki, ki so zaposleni na gradnji, hoteli zažgati most z bencinom. To pot se jim ni posrečilo; morda se jim posreči drugič z radikalnejšim sredstvom? Pred kratkim smo doznali o uničenju nekakega želez. mostu na Koroškem na strani laških delavcev. Pri nas bi se moglo zgoditi isto! Vspričo takšnih satanjskih elementov, ki se z njimi dišijo vrste laškega delavstva, pač ne moremo drugače reči, nego da sta tako vlada kakor trdka Redlich & Berger slepo bornirani, sicer bi si ne gojili gada na lastnih prsih! Da imajo naši vladni ljudje in imenovana trdka vsaj atom tega, kar imenujemo konsekvenco in zgodovinsko logiko, ne bi bili že začetkom gradnje vzeli na delo nijednega laškega državljana. To je ravno

tako, kakor je bilo v svoj čas, ko so progo Harbin-Port Artur gradili sami — Japonci! Po tako drastičnih izgleidih, kakor jih je vlada že imela na solkanskem mostu, in sosebno še sedaj na Koroškem, bi morala že zdavno vse laške delavce pognati preko meje. — Naši slovenski delavci pravijo, da so se laški podaniki baje izrazili, da solkanski most morajo pognati v zrak, predno bo dograjen! In take nevarne elemente trpi naša vlada!

Ko so hoteli z bencinom zažgati most, je zaprosila trdka Redlich & Berger gorisko okrajno glavarstvo, da bi jej dali orožnikov za čuvanje mostu. Res so prišli orožniki v Solkan, ki sedaj, menjaje noč in dan, opravljajo svojo težko službo. Trdka ima tudi čuvaja, ki ga plača po 3 krome na dan. Ta pripoveduje, da je že večkrat ponoči videl plaziti črne sence po mostu. Straža pri solkanskem mostu je veliko pomanjkljiva! Kaj bosta 1 čuvaj in 1 orožnik? Vzemimo samo minolih 14 dni, ko so bili ti grozni deževni nalivi. Soča je mogočno narasla, veter in burja sta brla preko mostu: Da je prišla recimo petorica abruških brigantov, kako lahko bi jim bilo usmrtiti čuvaje in uresničiti svoje naklepe? —

Mi se samo čudimo, zakaj vlada ne poskrbi več orožniškega osebja za solkanski most? Nevarnost obstoji in vspricho tega bi vladi samo želeli, da se ne bi kedaj kesala, ko bi bilo pa že prepozno. Tukaj n. pr. pri tem važnem mostu, ko gre vladi za njene najvažnejše strateške, politične in gospodarske interese, vlada nima orožnikov, da bi brutalnim kalabrijskim elementom preprečila njih hudobne naklepe, druge pa, kjer njeni najzvestejši podaniki, ki so že v potokih prelivali zanj neštevilnokrati svojo srčno kri, zahtevajo od svoje vlade, kar jim je ista dolžna dati, najprimitivnejša človeška prava, druge pa pošilja ista vlada nad svojo deo cele čete orožnikov, da množici odzdravljajo s svincem! (Glej Zaprešič!) Ali ni krvava ironija to: za Riemanje, kjer ne grozi prav nikaka nevarnost in prav nikomur, je imela vlada čete orožnikov, za Solkan pa, kjer bi se lahko dogodila neznanska nesreča, jih nima! Takega ravnanja ne razumemo!

Orožniki, ki čuvajo solkanski most, vrše svoj težki posel z nenavadno požrtvovalnostjo. Valed tega so se nadejali, da jim že vspricho grozne draginje, ki vlada v tem kraju, tudi trdka, ki jih je zaprosila, privošči kako nagrado! Ali ne! Sramota! Nočejo se spomniti niti s par kronicami njih, ki jim čuvajo milijone. Škandal!

V sedmih dneh peš z Dunaja v Trst Neki Gustav Reisinger je stavil z atletičklubom na Dunaju, da pride v 7 dneh peš v Trst (oziroma v osmih, ker so mu eden dan uračunali radi zamud vsled zglasanja na županstvu). Po dogovoru bi bil moral priti v Trst najkasneje sinoči o polnoči. Prišel pa je že po 6. uri zvečer. Dobil je torej stavto, ki je znašala 200 kron. Reisinger nosi na rokavu kakor znak črno-rumen trak in prodaja razglednice se svojo sliko.

Poturice in — bombe! V afero bomb je zepletenih kakor je razvidno iz priimkov obtožencev, tudi par poturice ali odpadnikov. Slovenskih starišev sinovi, vzgajeni na ptuji podlagi, ali po domače rečeno: poitalijančeni Slovenci, so bili že od nekdaj desna roka raznim laškim agitacijam. Tudi sedaj vidimo med »bombisti« imena: Suban (nekadaj Župan), Salatei (prej Zaleš), Raškovič, Leskovič, Sillani (prej Silan) in Batistič. Ta imena kažejo, da so poitalijančeni Slovenci orodje v rokah najhujših sovragov naših. Ali tu vidimo tudi, na kaka nevarna pota zahajajo ti nesrečneži — v nesrečo, v katero ne bi bili nikdar zašli, da so jih stariši naučili vsaj spoštovati svojo slovensko narodnost. Najlepša pa je ta, da te odpadnike, čim se ne ravnaajo slepo po lahonskih navodilih zmerjajo s — ščavi! V pravdo radi bomb zapleteni Suban po duhu in delovanju Lshon. Ker pa je izpovedal stvari, ki bi jih ne bil smel po mnenju njih, ki jim je služil dosedaj, ker se torej ri »držal« in je skušal rešiti svojo kožo, govore sedaj, kakor smo čuli na lastna ušesa: Kaj briga nas tisti — ščavo! Ko je bil Suban še uradnik (oficijal) na mestnem magistratu, prihajalo ni Lahom niti od daleč na misel, da bi se bili spominjali njegovega slovenskega pokoljenja in niso ga imenovali ščavom; — sedaj je pa kar naenkrat — Slovenec!

Mi odklanjamo vljudno tega najnovejšega »ščavota« in ga iz vsega sra prepučamo

njim, ki jim je bil dosedaj — ugleden mož! Tako odklanjamo tudi vse one, ki so sovražniki našega naroda, da-si so njega sinovi! Za slovenske stariše pa je sedaj najlepša prilika za razmišljanje, kam morejo priti njihovi sinovi, ako so jih vzgojili za renegate!

Slovenska zmaga na Štajarskem. V občini Crešnjevci na Spodnjem Štajarskem, kjer je paševal zadnji mogotec in pristaš umazanega »Štajerca«, je slovenska stranka izvojevala na občinskih volitvah sijajno zmago v vseh treh razredih. Ta zmaga je vzbudila veliko veselje v slovenski Štajarski.

V kastavski občini je steklo nekoliko psov. Tri osebe, ki so bile vgrizene, so odpeljali v Pasteurjev zavod na Dunaj.

C. k. Hohenzollernci. V soboto so imeli v Mariboru shod volileev, da se oddajo, za katerega kandidata bodo glasovali na predstoječi dopolnilni volitvi v državni zbor. Shoda so se udeležili tudi c. k. uradniki v velikem številu. Radi kuriozitet omenjamo, da so bili med navzočimi tudi velenemci, ki so nastopali kakor govorniki, tudi ti-le, ki čujejo na imena: Rus, Sedlaček, Srb, Havliček, Suške, Racek, Orozel. C. k. uradniki so zdržema glasovali za vsenemškega kandidata in so, ko se je velika večina zborovalcev odločila za istega, začeli uprav rjuti od veselja in so v družbi raznih dečakov zapeli — Die Wacht am Rhein!

To je bil zopet tako le en junaški čin c. k. avstrijskih uradniških — Hohenzollerncev!

Zržaška afera bomb pred dunajskim porotnim sodiščem.

Tretji dan.

Dalje je obtoženec Cozzi povedal, da se je tudi on udeležil sestanka v hotelu »Buon Pastore«, na katrem sestanku da je Bonicioli povedal, da ima 2000 Garibaldijevih »bonov«. Bonicioli da je bil tedaj sestavil listo prisotnih, določivši koliko »bonov« da dobi vsaki. On da je vedel, da se bodo ti »boni« razpečavali v svrhu, da se dobi denar za Garibaldija. Da se jim izroče »boni«, so se imeli naslednji dan sniti z Boniciolijem v kavarni »al Municipio«, a on da ni bil šel na ta sestanek, ker je imel posla na Opčinah. Sicer bi pa ne bil šel, niti če bi bil prost.

Sploh izhaja iz vsega njegovega zaslšavanja, kakor da bi se hotel prikazati nekakega zavirčca vsej stvari, vsem nameram, ki so se snovale v irrejentističnem odboru. Tako je tudi predlagal, naj se odbor razdeli v 3 oddelke s tremi različnimi in precej razdaljenimi shajališči iz sledečih razlogov: 1. da bi se s tem odvrnil pozor policije, 2. da bi se na ta način odbor razdelil in razgubil. Zastopnik državnega pravdnštva je pa tu opazil, da se njemu zdi, da je ta razdelitev odgovarjala znanemu Mazzinijevemu sistemu, v svrhu, da se prepreči izdaja.

Cozzi je dalje trdil, da se je udeležil sestanka v gostilni Berger, na katerem sestanku je bilo sklenjeno, da se vrže bomba proti poslopju društva »Eintracht«. Zvedel da je bil od Subana, da se ima vršiti ta sestanek, na katerem da se bodo pretresale jako važne stvari. Sluteči kaj hudega, da je on šel na sestanek, da, ako mogoče, prepreči zlo. Na tem sestanku je torej Petronio jako vneto govoril in predlagal, naj se o priliki demonstracije povodom izgrediv v Inomostu, vržejo bombe proti poslopju društva »Eintracht«. Petronio predlog je bil vprejet, na kar da je Suban dejal: »Zastavim svojo častno besedo, da to jaz izvršim!« Izvedenju te namere da se je on, Cozzi, odločno uprl in menil je, da je pomiril duhove. Naslednji dan da je bil šel k Fumisu, in ta da mu je bil s častno besedo zagotovil, da se ne bo storilo ničesar.

Na to je dal predsednik prečitati ono pismo, ki je je Cozzi pisal Subanu v zaporu. V tem pismu je Cozzi učil Subana, kako naj govori pred preiskovalnim sodnikom. Navajal ga je na to, da bi vso krivdo zvalil na Apollonia in Fumisa, katerima se je posrečilo pobegniti. V slučaju pa, da je Suban že kaj povedal preiskovalnemu sodniku o njemu, Cozziju, naj to svojo izjavo premeni, rekši, da je hotel valiti krivdo nanj, ker je mislil, da se je tudi njemu, Cozziju, posrečilo pobegniti. On, Cozzi, da pozna način, kako ublažiti vso stvar in celo premeniti naslov obtožbi. Ako se bo Suban ravnal po njegovih nasvetih, tedaj bo dobro za vse

obtožence, v nasprotnem slučaju pa naj Suban pričakuje najhujšega: on se bo meševal: razkril bo vso Subanovo minolost.

Cozzi je priznal, da je to pismo res on pisal.

Na to je predsednik dal prečitati dve pismi preiskovalnega sodnika drs. Barzale, ki v teh pisanih oporeka nekaterim trditvam obtožence Subana, kakor n. pr., da ga je zbuhal po noči v svrhu zaslišavanja.

Za tem je bila prečitana izjava pokojnega obtožence G. Gulluzija in s tem se je zaključilo zaslišavanje obtožencev. Ob 7. uri in pol zvečer — v sredo — je bila razprava prekinjena.

Četrti dan.

Nadaljevanje razprave se je pričelo — v četrtek — ob 9. uri in en četrt. Predsednik je najprej prijavil, da je sodni dvor, na predlog odvetnika dr. Breitnerja, sklenil zaslišati kakor pričo policijskega ravnatelja Krištofa Busicha, a da je odklonil ostale, od istega odvetnika predlagane priče. Sicer da je pa sodni dvor sklenil, da se zasliši policijskega ravnatelja Busicha kakor pričo le o dejstvu: kedaj da je policija doznala o zaroti in o bombah, ne pa o Boniccioliju.

Na to je začelo zaslišavanje prič. Prvi je bil zaslišan višji policijski komisar dr. Pechotsch, ki je vodil hišno preiskavo v prostorih društva »Vita dei Giovani«. Povedal ni nič posebnega; le na vprašanja predsednika, zastopnika drž. pravdnštva in raznih odvetnikov je pojasnil razmere, ki vladajo v Trstu.

Za dr. Pechotschem je bil zaslišan policijski agent Karol Titz. Udeležil se je bil preiskav v društvih »Vita dei Giovani« in »Ginnastica«. V društvu »Ginnastica« so bile izvršene dve hišni preiskavi. On se je bil udeležil le druge, katere rezultat je bil najdenje bomb.

Tretji je bil zaslišan kakor priča tajnik društva »Ginnastica« Evgen Salvatore. Prisostvoval je na obeh preiskavah v »Ginnastici« in ko so bile na drugi preiskavi, dne 15. julija, najdene bombe, ga je to močno presenetilo. Dne 14. julija zvečer je bil prišel Sillani v društvene prostore in vzel petardo iz peči v dvorani za borenje. Začu dil se je temu temveč, ker že policija ni našla petarde, dočim so vendar njeni organi meje preiskave istega dne prebrskali tudi ravno isto peč. Sillani mu je bil tedaj povedal, da ga je nekdo naprosil, naj vzame petardo iz peči. Vprašal je bil Sillanija, kako da je bila prišla petarda v peč, a Sillani da mu ni znal tega pojasniti. Na to je izvedenec za razstreljiva, stotnik Esop, stavil priči nekatera vprašanja glede oblike, kakovosti, kovine in velikosti petarde. A priča je povedal le malo. Petarda da je bila jajčje oblike, dolga kakih 8 cm, a široka 4 do 5 cm. Zdi da se mu, da je bila svinčena in pistoni da so bili že pritrjeni na njej. Dru zega da ne pomni.

Za tem je bil zaslišan kakor priča Josip Sillani, občinski uradnik v Trstu. Bil je član društev »Ginnastica« in »Vita dei Giovani«. Po prvi hišni preiskavi v »Ginnastici« je bil prišel ves zasopljn k njemu Suban in mu povedal, da je v peči dvorane za borenje skrita petarda. Ta petarda da je pa zavita v papir, na katerem je zapisano njegovo, Subanovo, ime. Prosil ga je torej, naj bi on vzel petardo iz peči. Ker je bil Subanu prijatelj, je prevzel to nalogo. Šel je in vzel petardo iz peči. Mej tem so bili prišli odborniki »Ginnastice« in ga jako hudo ozmerjali. On jim je pa povedal, da ga je Suban naprosil, naj vzame petardo iz peči. Nesel je petardo na parnik »Manina«.

Za tem je bila razprava prekinjena do 3. ure popoldne. V popoldanskem nadaljevanju je bil najprej zaslišan kakor priča odvetnik dr. Karol Mračb, predsednik društva »Ginnastica« in član društva »Vita dei Giovani«. Prisostvoval je vsej prvi hišni preiskavi v »Ginnastici«; naslednjega dne je bil obveščen, da se vrši v »Ginnastici« druga hišna preiskava. Šel je torej v »Ginnastice« in tam dobil policijsko komisijo, ki pa je bila že našla zaboj z bombami. Videl je Sillanija, ko je ta vzel petardo iz peči. Seveda je zahteval od njega pojasnila, a Sillani mu je bil dejal, da ga je neki prijatelj naprosil, naj odstrani petardo. Sklenil je bil, da zve vso stvar natančno in da potem, kakor predsednik, ukrene potrebno. Dne 15. julija je bil aretovan tudi on, a že dne 16. julija zvečer je bil zopet izpuščen na svobodo.

Sledilo je zaslišanje priče Apostol Balanza, ki je bil sluga »Ginnastice«. Kakor on pripoveduje ni videl skoraj nič in ne ve skoraj nič. Ravno tako ve povedati jako malo ali nič August Bonifaccio, višji tržni komisar. Glede priče Balanza je zastopnik drž. pravdnštva opazil, da se iz vse njegove izjave pozna, da je čital iz časopisov poročila o izjavah tožencev, in da se strogo drži teh izjav tožencev za svojo izjavo. Glede priče Bonifaccio je pa opazil, da je le obžalovati, da tudi ta gospod ne sedi na zatožnej klopi.

Za tem je bil zaslišan kakor priča policijski koncipient dr. Zecchini, ki je izjavil o raznih postranskih okolnostih. Sledil je temu Josip Stancich, čuvaj v društvu »Vita dei Giovani«. Ta je povedal, da oni dve Garibaldijski sliki, ki ju je policija zaplenila o hišni preiskavi v prostorih društva »Vita dei Giovani«, da ti dve sliki sta bili njegova lastnina. O ostalih, bolj važnih okolnostih, je tudi on vedel povedati jako malo. Predsednik je tu opazil, da se je zvedelo več od obtožencev, nego od prič. Za Stancichem je bil zaslišan kakor priča Fran Ruzzier, trgovski agent, doma iz Pirana. Bil je podpredsednik društva »Vita dei Giovani«, in je vedel povedati ravno tako malo, kakor prejšnji.

Priča Anton Wulz pozna Subana, a Depaulu je prijatelj. Opazil je bil, da se je bilo ohladilo prijateljstvo mej Subanom in Depaulom. Slišal je bil od drugih, da je Suban sodil, da Depaul razširja govorico, da je on — Suban — poneveril nekaj denarja, nabranega za društvo »Lega nazionale«.

Priča Karol Dolcetti pozna Depaula, a Subanu je prijatelj še iz otroških let. Bila sta sočleni. Glede odnosa mej Subanom in Depaulom pa da ne ve povedati nič natančnega. Priča Edmond Depetroni je povedal, da se je Suban začel baviti s politiko le kakih 6 ali 7 mesecev pred afero bomb.

Sledilo je zaslišanje priče Ivank Schwenhoffer, sobarica v hotelu »Buon Pastore«, Jakoba Zumin, natakarka v Škedenju, Benedikta Rusconi, natakarka v hotelu »Buon Pastore« in gasilec Antona Pontelli. Prva je izjavila, da se ne spominja, če se je Salatei kedaj šalil žnjo, vendar pa da je to možno; drugi je povedal, da je v Škedenju, v gostilni, kjer je on služil, večkrat videl obtožence; tretji je pokazal s prstom na Subana in na Salateis, rekši, da ona dva je največkrat videl v hotelu »Buon Pastore«; a četrti — gasilec — je povedal, kako je on enel italijansko trobojnico se stolpa mestne palače.

Ob 7. in tričetrt uri zvečer je bila razprava prekinjena.

Peti dan,

to je včeraj, se je razprava vršila tajno. V tej tajni seji sta podala svoje izvestje vojaška izvedenec za razstreljiva. Poročilo o tem izvestiu prinesemo jutri.

Včeraj je bil zaslišan kakor priča tudi policijski ravnatelj dvorni svetnik Krištof Busich. O njegovem pričanju prinašamo daljše brzojavno poročilo mej brzojavnimi vestmi.

Razne vesti.

Veliko žezlo ruskega carja je popolnoma zlato, 90 centimetrov dolgo, in ima 260 rubinov in 15 smaragdov.

Najstarejši človek na svetu živi v Rusiji. Rojen je leta 1872. ter ima sedaj 123 let. Leta 1812. se je udeležil Napoleonske vojne ter je videl na svoje oči, kako je gorila Moskva.

Največ dežja v Evropi pada v delmatinskih Krivočijah, oziroma v kraju Crkvice. Tu pade poprečno na leto 456 do 472 centimetrov dežja.

Poplava na Benečanskem. Iz Benetok poročajo, da so vode splošno pričele padati in da se še le sedaj kaže škoda, ki jo je povzročila poplava. Voda je napravila na milijone škode.

Kuga v Indiji. Brodriek, državni tajnik za vstočno Indijo, je v angleški zbornici priobčil, da je od 1. januarja do 1. aprila t. l. umrlo v Indiji za kugo 471.744 oseb; od 1. do 29. aprila t. l. je umrlo pa 215.961 oseb.

Krst proglašen neveljavnim. »Berliner Tageblatt« je priobčil vest iz Bremena, da je tamošnji senat proglašil neveljavnimi vse

krste, ki jih je v zadnjih 5 letih izvršil liberalni pastor Mauritz, češ, da niso bili izvršeni, kakor zahteva to pravi način za krščevanje.

Dragocena pisalna miza. Teh dni je knežja rodbina Metternichova prodala v Pariz pisalno mizo bivšega avstrijskega kancelerja, kneza Metternicha, za 1 milijon goldinarjev. Omenjeno mizo je knezu Metternichu podaril francoski cesar Napoleon I.

Književnost in umetnost.

Br. 117. »Trščanskega Lloyd« lista za narodno gospodarstvo, izlazečeg svake subote u Trstu donosi u svom poslednjem broju od 20. svibnja t. g. bogati i zanimivi sadržaj.

»Trščanski Lloyd«, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u svim strukama narodnog gospodarstva. S tega nijedan otmjenji trgovac, industrijalac, obrtnik, posjednik, pomorac, ne bi smjeo biti bez njega. Isvratišta, kavane, gostione, čitaonice, občine, banke, obrtne i vjersijske zadruge, jednom rieči, svi bi morali držati »Trščanski Lloyd«, kojemu je zadača, da ore i radi na onom polju naše budućnosti, našeg dobrostanja, koje je jedino sredstvo našeg uzkrannća. A to je polje: narodno gospodarstvo.

Predplata na »Trščanski Lloyd« iznosi na godinu K 12, a na pol godine K 7 u cijeloj monarkiji austro-ugarskoj. Izvan Austro-Ugarske, gdje godj bilo, godišnja predplata iznosi 20 franaka u zlatu. Novci i pisma šalju se vlasniku i glavnom uredniku »Trščanskog Lloyd«, g. Fr. Kučiniću, Trst, Via Fabio Severo, br. P. 104, T. 246 (vlastita kuća).

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Ruske vojne ladije pred Šangajem.

LONDON 26. »Lloydsova« a-tura poroča iz Šangaja: Ruske ladije: »Vladimir«, »Voronež«, »Jaroslav«, »Livonia«, »Meteor«, in »Curonia« so se usidrle na višini Šangaja. Poročajo, da je več ruskih vojnih ladij priplulo na višino otokov Sadle.

ŠANGAJ 26. (Reuterjev biro). Zli se, da je admiral Roždestvenski razdelil svoje brodoge. Sedemnajst ruskih vojnih ladij je bilo včeraj vsidranih na višini otokov Sadle. Sodi se, da so ukrcale tamkaj premog ter plule potem dalje proti severu.

(Ta brzojavka, ki je dospela po noči, potrjuje popolnoma mnenje našega strokovnega dopisnika v gorenjem članku, da so namreč ruske vojne ladje dospеле v Šangaj in da pluje Roždestvenski proti korejski cesti. Op. ured.)

Srbska ministerska kriza.

BELIGRAD 26. Ministerski predsednik Pasić je danes kralju izročil pismeno demisijo kabineta. Kralj je še enkrat pozval v palačo voditelje strank, da vnovič poskuša sestavo koalicijskega kabineta.

BELIGRAD 26. (Iz uradnega srbskega vira.) Kralj se ni še definitivno odločil, naj li na predlog vlade razpusti skupščino ali naj pa vnaprej demisijo kabineta. Kakor znano, so se na današnji veliki konferenci v konaku katere so s vdeležili voditelji in odlični člani vseh strank, vsi vdeležanci izjavili za razpuščenje skupščine.

Tržaška afera bomb pred dunajskimi porotniki.

DUNAJ 26. Na današnji razpravi je bila izključena javnost. Najprej so se sporazumeli izvedenci glede bomb in petard, naker je bil kakor priča, zaslišan policijski ravnatelj tržaški, dvorni svetnik Busich. Busich je izjavil, da je glede vprašanja, stavljenega na policijo, je li ista po svojih zaupnikih dobila kako vest o bombah, obvezan od uradne tajne. Izjavil je nato, da je po zimi 1904. nastala govorica, da se ob mzi in sicer v Vidmu nahajajo zaloge bomb, ki se imajo utihotapiti v Avstrijo. Vsa tozadevna poizvedovanja oblastnij so bila brezvepešna.

Početkom julja je policija zvedela, da je v »Ginnastici« skrit sumljiv materijal. Preiskave, ki so se takoj in pozneje večkrat vršile, niso imele nobenega vpeha. Še le dne 15. julija se je, na temelju novih poročil, v katerih je bilo natanko popisano skrivališče, našlo bombe. Na vprašanje predsednika, je li resnična trditev, da je takorekoč pod kontrolo policije trajala leto dni ta državni nevarna akcija, in da jo je policija tako rekoč gojila, je

priča pod prisego izjavil, da ni resnična. Drž. pravdnik in predsednik sta označila kakor unikum, da je bila oblastnija, ki je storila svojo dolžnost, obdolžena takih činov. Na različna vprašanja branitelja glede Cozzi-ja, ni hotel dvorni svetnik Busich odgovoriti.

Trgovina.

Srpsna poročila dne 26. maja

Tržaška borza.

Napoleon K 19.07—19.10, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.20—240.70 Francija K 95.35—95.55, Italija K 95.35—95.55 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.50, nemški bankovci K —, avstrijska ednوتا renta K 100.50 100.75, ogrska krona renta K 98.— 98.23, italijanska renta —, —, kraditne akcije K 664.— — 663.— državne železnice K 666.50 — 668.50 Lombardi K 89.— 90.—, Lloydove akcije K 664.— — 667.— Srečke: Tisa K 341.— 345.—, Kredit K 485.— do 495.—, Bodenredit 1880 K 307.— 314.—, denredit 1889 K 307.— 314.—, Turška K 142.50 do 144.50 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.—	100.95
» » srebru	101.—	100.95
Avstrijska renta v zlatu	119.70	119.70
» » » kronah 4%	160.50	160.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.40	93.30
Ogrska renta v zlatu 4%	118.15	117.95
» » » kronah 4%	98.05	97.90
» » » 3 1/2%	89.45	89.20
Akcije nacionalne banke	1649.—	1649.—
Kreditne akcije	665.—	664.25
London, 10 Lstr.	240.25	240.25
100 državnih mark	117.27 1/2	117.27 1/2
20 mark	23.43	23.48
20 frankov	19.09	19.09
100 ital. lir	95.40	95.40
Cesarski cekini	11.30	11.30

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.65, italijanska renta 105.50, španski exterior 91.90, akcije otomanske banke 611.—. Menjice na London 261.75.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice 724.—, Lombardi —, unifikirana turška renta 88.90 avstrij. zlati rent. 100.75, ogrska 4% zlat. renta —, Länderbau 486.—, turške srečke 135.50, parizka banka —, italijanske kreditne akcije 775.—, akcije Rio Tinto 15.08. Trdn.

London. (Sklep.) Konsolidirani dolg 90.3/4, Lombardi 3.3/4, srebru 27 1/2, španska renta 91.1/4, italijanska renta 105.3/4, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju —, dohodni banke —, izplačila banke —, Mlačna.

Tržna poročila 26. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj K 17.68 do K 17.80; rž za maj K — do K —; oves za maj od K — do —; koruza za maj K 15.22 do K 15.24.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje slabotne, tendenca mirna. Pročaja 10.000 met. stot., od prejetju slabot K 15 do 20 stot. nižje, pozneje 10 st. nižje. Oves in rž slabotno, koruza mirno. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43.3/4, frk. za julij 43 3/4.

New-York. (Otvor. e.) Kava Rio za bruto dobave, stalno, nespremenjeno, do 5 stotink zvišanja. 13.000 vreč.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za maj 35 1/2, za september 36 1/2, za dec. 37.—, za marec 37 1/2. Mirno. — Kava Rio za vidr. loco 38—40 navadna rečna 41—42 navadna do 43.—45.—.

Sladkor tuzemski. Centrifugalni proizvod K 74.50 do 75.50, za maj-avgust K 74.50 do 75.50. Concensat v Melni promptno K 75.50, za maj-avgust K 75.50 do 76.—.

London. Sladkor iz repe surov 11 1/2 do 81.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.25, r. junij 16.15, za julij avgust 15.50, za september-december 15.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 24.50, za junij 24.55, za julij avgust 23.75 za sept-december 21.80 (mirno). Moka za tekoči mesec 31.25, za junij 31.50, za julij-avgust 31.45, za sept.-december 29.30 (mirno). Repčino olje za tekoči mesec 50 3/4, za junij 50 1/4, za julij-avgust 50 3/4, za september-december 52.— (mirno). Špirit za tekoči mesec 51 1/2, za junij 53 1/4, za julij-avgust 52 1/4, za september-december 44 3/4 (mlačno). Sladkor surov 88° usov 30 1/2—31 1/2 (mlačno) bel za tekoči mesec 37 1/2, za julij-avgust 34 1/2, za oktober-januvar 31 1/2, za januar-april 31 1/2, (stislo) rafinirani 68—69 1/2. Vreme: to lo.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s travkovi in napisii.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Obrtno in kons. društvo pri Sv. Ivanu
registrirana zadruga z omejenim poročtvom

Vabilo na redni občni zbor

ki se bo vršil
dne 4. junija 1905
ob 11. uri predpoludne v lastnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju.
2. Potrjevanje letnega računa.
3. Sprememba zadruginih pravil.
4. Volitve novega načelnika.
5. Razni nasveti in predlogi.

Načelnikstvo.

Gospodarsko podporno društvo v Trebbach
registrirana zadruga z omejenim poročtvom.

Vabilo

izredni občni zbor

ki se bo vršil
dne 12. junija t. l. ob 4. uri popoldne
v društveni gostilni.

Dnevni red:

1. Volitev novega odbora.
2. Imenovanje društvenega krčmarja.
3. Razni nasveti in predlogi.

ODBOR.

Gostilna „Secession“

ulica Rossetti št. 6

KONCERT

hrvatskih tamburašev

z godbo in petjem

vsako nedeljo in praznik.

Začetek ob 5. uri pop.

Toči prve vrste črna in bela vina ter
pivo „Steinfeld“.

Leon Fano

TRST

ulica Nuova 42

zlatar in draguljar

prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poplave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

DROGERIJA Josip Zigon

ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti, parumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljene sirupa tamarindo, malinovca itd. itd.

Zaloga

izvoznomarčne (Export-Märzen)
in vlečane (Lager)

pive

v sodčkah in v boteljkah, kakor tudi

kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler
vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah

pri
ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 10.

Podpisani javlja potrjim srcem vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem tužno vest, da je njegova ljubljena soproga

Antonija Matko roj. Bulanac

po dolgi in mučni bolezni v starosti 33 let previdena se svetotajstvi
za umirajoče, danes zjutraj ob 6. uri in pol zjutraj mirno v Go-
spodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 27. t. m. iz
hiše žalosti ulica Giustinelli št. 13 v cerkev Sv. Antona starega.
kjer bodo zemski ostanki blagopokojnice blagoslovljeni in potem pre-
peljani na pokopališče k sv. Ani.

TRST, dne 26. majnika 1905.

Ljudevit Matko, soproj v imenu družih ostalih.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin
in kolonijal Petra Peternei
v ulici Gulia št. 76
je v dobri vsakršne jestvine
kakor: kavo, riš, testenine
(napeljske), sladkor, turško
in belo moko, naravno maslo,
sveče, milo, jedilno olje prve
vrste po 36 novč.

— Blago vedno sveže. —

Svoji k svojim!

Podpisani priporočajo svojo
zalogo oglja, drva, pre-
maga in drugo razno kur-
javo ter petrolej. Poši-
ljanje na dom.

Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Ca-
vazzeni št. 3).

Tomasoni Ulisse

Trst slikar-dekorater.
Sprejema delo na dešeli. De-
koracije sob s papirjem. Sli-
kanje sob in napisov vseh
slogih in na vse načine. Po-
narejen les in marmor. Bar-
vanje pohištva, podov itd. Vse
po zmernih cenah. Točno in
hitro. — Delavnica: ulica Jgo
Foscolo št. 19.

Iv. Kopač

svečar v Gorici
priporočajo priznajo naj-
boljše in najcenejše

♦ voščene sveče ♦
Genik brezplačno in franko.

= Nova zaloga =

ovsa in sena na debelo in
drobno M. vd. Zerquench
ul. Pierluigi di Palestrina
(prej ul. delle Acque) vogal
ul. Coroneo.

Tovarna kisa

Bruschina & Hrovath
Trst - Riva Grumula 6

Zaloga vinskega kisa
in specialnih kisov.
Konkurenčne cene.

Prva trž. brusilnica

na električno moč

Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2
(vogal ulice Torrente na-
sproti kavarne Chiozza
izvršuje vsakršno bru-
šenje in poliranje.
Ima tudi v zalogi vsa-
kvrstne nože itd.

Jvan Jančar

tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zo-
bovje. Izvršuje popolno
zobovje iz kaučuka ali zlata
po francoskem sestavu. Po-
prave v 2 urah.

— Cene zmerno. —
Sprejema od 8—6 pop.

Najboljše STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE

so naše stiskalnice „ERGOLE“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno
in nepretrgano pritiskalno močjo: zjam-
čeno najboljše delovanje, ki prekaša vse
druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.

Najboljše avtomatično patentirane titne brizgalnice, ki
de injejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

„Syphonia“ plugi, stroji, za grozdje, sadje
in oljke, mlin za mli grozdje. Plugi
za vinograde. Stroji za sušenje sadja
in drugih vegetalnih, življenskih in mi-
ralnih pridelkov. Stiskalnice za seno,
slamo itd. na roko. Mlatilnice za žlta,
čistilnice, rešetalnice. — Slamozreznica,
ročni mlin za žito
v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovjšega
izbornega uredničenega, najbolj pripoznanega in odlik. sestava.

PH. MAYFARTH & Co.

tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSE št. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejemlje vsako
vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gos-
podarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v
zavarovanje proti ognju in strelu po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Dolžnost
vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.

Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst

ULICA TORRE BIANCA 20

Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in
Stajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Svoji k svojim!

Alojz Cian & A. Visintini

naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela

na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).

Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih
oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve
vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše
novosti.

Dragotin Vekjet - zlatar

v Trstu, Corso štv. 47

priporočajo vsakršne

zlatenine in

srebrnine

ter žepne ure.

Sprejema poplave

ter kupuje zlato.

— Cene zmerno. —

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9

priporočajo veliki izbor ur: Omega,
Schaffhouse, Longines, Tavenas itd.
kakor tudi zlate, srebrne in kovinske
ure za gospe. Izbor ur za birmo.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

V soboto 27. t. m. se otvori nova

gostilna in prenočišče

All' Angelo

v ulici delle Acque št. 7

popolnoma na novo urejeno z najmodernejšo

opremo in znizanih cenah

Alma bar. Veczay

v Gradcu izjavlja: zelo učin-

kujoče in izbornega okusa

je

železnato vino

G. PICCOLIJA, dvornega založnika

Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Polliterska steklenica velja

2 kroni in se vnanya na-

ročila točno izvrše.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebniki

disinfektirani parfimirani

zaprošen patent

se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

Čudo v ceno!

500 komadov samo za gold. 1-85.

Ena krasna zjamčeno dobro idoča precizijska ura
na 36 urni tek s pozlačeno verižico 1 krasna špila
s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar.
kambom za gospe ali dame, 1 krasna garnitura
gumbov iz 3% double zlata za manšete, ovratnik in
prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pi-
salna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v skatljici z
glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. be-
ležnica, 12 razglednic slavni umetnikov zadnjega
stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči,
ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro,
ki je sama toliko vredna, stane le gold. 1-85.
Pošilja na povzetje ali predplačilo.

H. SPINGARN, Krakov št. 43.

Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni
nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži
vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar
tako povrne.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brilliant

v TRSTU

ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.

Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom

srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umetne zobove kakor

tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja Glo-
veškega življenja po najraznovrstnejših
kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let
pravic do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694/46 K, izplačane odškodnine: 78.324.623/17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najakutnejše.
Uživa najboljše sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in obćnokoristne
namene.